

สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2¹

Competency for a Digital Technology of School Administrators Lopburi Primary
Educational Service Area Office 2.

อดิศักดิ์ ด้านวังขวา²

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 และ 2) นำเสนอแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบความรู้ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวน 138 โรงเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการศึกษาพบว่า 1. สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาสมรรถนะแต่ละด้าน ได้แก่ ความรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัล พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัลพบว่ามีอยู่ในระดับปานกลาง คุณลักษณะทางเทคโนโลยีดิจิทัลพบว่ามีอยู่ในระดับสูงมาก 2.แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน 1) การประเมินตนเองโดยการทำแบบทดสอบประเมินระดับสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัล 2) วางแผนการพัฒนาตนเอง โดยระบุความต้องการและเป้าหมายของการพัฒนา (Development needs) พร้อมทั้งกำหนดวิธีการหรือแนวทางการพัฒนาทักษะ 3) การพัฒนาทักษะตนเองให้สอดคล้องกับ (Individual, Development, Plan) ที่จัดทำขึ้น

คำสำคัญ: สมรรถนะ, ความรู้, ทักษะ, ทศนคติ

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการทวิปริญญาโท หลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ABSTRACT

This independent study was a quantitative research. The objectives of this study were to 1) examine school administrators' digital technology competency in Lopburi Primary Educational Service Area Office 2, and 2) provide development guidelines for school administrators' digital technology competency in Lopburi Primary Educational Service Area Office 2. Research instrument was a knowledge test. Research population consisted of school administrators in Lopburi Primary Educational Service Area Office 2 from 138 schools. The statistical analysis was performed in terms of percentage and mean. The research findings were as follows: 1. School administrators' digital technology competency in Lopburi Primary Educational Service Area Office 2 was at high level. When considering each aspect, the digital technology knowledge and digital technology skills were at moderate level. Moreover, the digital technology characteristics were at very high level. 2. The development guidelines for school administrators' digital technology competency in Lopburi Primary Educational Service Area Office 2 could be divided into 3 processes, i.e. 1) doing the self-assessment by using the digital technology competency test; 2) planning self-development by identifying development needs and skill development methods; and 3) doing self-development by implementing the individual development plan and attending the training courses such as E-learning or online media learning (E-book or YouTube). Then, applying and practicing the knowledge from training courses to work, or learning from work colleges. According to research recommendations for the potential development of digital technology, skill improvements were based on learning, practicing, and doing repetitiously on internet usage for the purposes of knowledge searching through several domestic and international websites.

Keywords: competency, knowledge, skills, attitude

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“Thailand 4.0” เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือ โมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล ภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่เข้ามาบริหารประเทศบนวิสัยทัศน์ที่ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ที่มีภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อปรับแก้ จัดระบบ ปรับทิศทาง และสร้างหนทางพัฒนาประเทศให้เจริญสามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามแบบใหม่ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรงในศตวรรษที่ 21 กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี พ.ศ. 2560 – 2579 (สุวิทย์ เหมจินทรีย์, 2560) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2560 ได้เห็นชอบแนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล ซึ่งสำนักงาน ก.พ. ได้มีหนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่นร 1013/ ว 6 ลงวันที่ 18 พฤษภาคม 2561 เรื่อง ทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2561)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ซึ่งเป็นหน่วยงานบังคับบัญชา กำกับดูแลผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัด ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ เป็นกลไกและเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการบริหารจัดการการศึกษาให้มีคุณภาพและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่เกิดจากการบริหารตามนโยบาย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการปรับตัว ปรับวิสัยทัศน์ เพื่อการพัฒนาสมรรถนะตนเองและพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องกับการพัฒนาเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ตามหนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ที่ ศธ 04130/ว 1227 ลงวันที่ 13 เมษายน 2563 เรื่อง กรอบแนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2, 2563)

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาระดับสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับวางแผนการเสริมสร้างสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษามีลักษณะอันพึงประสงค์ในตำแหน่ง และเป็นการตอบกลยุทธ์ขององค์การ

คำถามในการวิจัย

แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

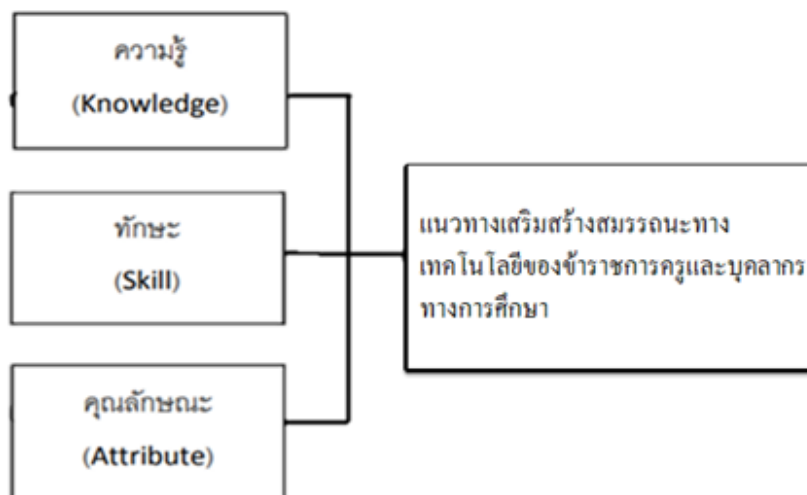
1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 นี้ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบ การศึกษาหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ
2. ความหมาย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล
3. สมรรถนะเทคโนโลยีดิจิทัล
4. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร
5. Thailand 4.0
6. แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12
7. แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Data) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่นำมาวิจัยในครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวน 138 คน การศึกษาครั้งนี้ใช้ประชากรทั้งหมดในการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี เขต 2 จำนวน 138 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัด จำนวน 7 อำเภอ ดังนี้ 1. อำเภอชัยบาดาล 2. อำเภอพัฒนานิคม 3. อำเภอท่าหลวง 4. อำเภอลำสนธิ 5. อำเภอโคกเจริญ 6. อำเภอสระโบสถ์ 7. อำเภอหนองม่วง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ

เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ผู้วิจัยเลือกใช้แบบทดสอบ เป็นเครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้รวบรวมมาจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำมาเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม โดยปรับปรุงข้อคำถามให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งและระยะเวลาประสบการณ์ในการทำงาน

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบความรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นแบบทดสอบที่มีลักษณะเป็นแบบทดสอบวัดความสามารถ โดยกำหนดลักษณะแบบทดสอบประเภทปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ สำหรับวัดระดับความรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้ตอบคำถาม

ส่วนที่ 3 แบบทดสอบทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นแบบทดสอบที่มีลักษณะเป็นแบบทดสอบวัดความสามารถ โดยกำหนดลักษณะแบบทดสอบประเภทปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ สำหรับวัดระดับทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้ตอบคำถาม

ส่วนที่ 4 แบบทดสอบคุณลักษณะทางเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นแบบทดสอบที่มีลักษณะเป็นแบบทดสอบวัดความสามารถ โดยกำหนดลักษณะแบบทดสอบประเภทปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ สำหรับวัดระดับคุณลักษณะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้ตอบคำถาม

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัญหาทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่พบและวิธีการที่จะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าว

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การทดสอบเครื่องมือ

การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบรูปแบบของคำถาม การใช้ภาษา ความชัดเจนของข้อความ ความเหมาะสม และความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย ว่าตรงกับนิยามหรือกรอบแนวคิดทฤษฎีที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามหรือกรอบแนวคิดทฤษฎี (Content Validity Index: CVI) โดยกำหนดความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เป็น 4 ระดับดังนี้

1 หมายถึง คำถามไม่สอดคล้องกับนิยามเลย

- 2 หมายถึง คำถามจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาปรับปรุงอย่างมาก
- 3 หมายถึง คำถามจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาปรับปรุงเล็กน้อย
- 4 หมายถึง คำถามมีความสอดคล้องกับคำนิยาม

จากนั้นนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องและเลือกข้อคำถามที่มีค่า CVI ≥ 0.80 มาเป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อคำถามที่ได้จากการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องข้างต้น เปรียบเทียบกับเกณฑ์คะแนนมาตรฐาน ในกรณีที่มีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ 3 ท่านดังนี้

0.67 – 0.79 หมายถึง ความสอดคล้องเชิงเนื้อหา rays ข้อระดับต่ำสุดที่ยอมรับได้

0.80 – 0.99 หมายถึง ความสอดคล้องเชิงเนื้อหา rays ข้อระดับดี

1.00 หมายถึง ความสอดคล้องเชิงเนื้อหา rays ข้อระดับดีเยี่ยม

ซึ่งคะแนนแบบสอบถามทั้งหมด CVI = 1.00 จากนั้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ผลการวิจัยออกมาในลักษณะที่สมบูรณ์และมีความน่าเชื่อถือในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยได้ออกแบบวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยประสานงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 เพื่อจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เข้าเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งถึงโรงเรียนในสังกัด

2. ผู้วิจัยประสานงานกับเจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 เพื่อจัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เข้าเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยออกแบบทดสอบวัดระดับสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามสแกน QR Code เพื่อทำแบบทดสอบใน Google Form จากนั้นนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง กำหนดรหัสให้กับตัวแปร เพื่อป้องกันข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับประมวลผลทางการวิจัย

ลักษณะการกำหนดน้ำหนักคะแนนของแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อของแบบสอบถามในส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 ลักษณะการกำหนดคะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิด ให้ 0 คะแนน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลระดับสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย และร้อยละ

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยเสนอผลการวิจัยในลักษณะสรุปภาพรวมที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณ แยกตามประเด็นการศึกษา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

1.1 ระดับความรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

ในภาพรวม พบว่า แบบสอบถามตอบถูก ร้อยละ 65.65 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อ 1 ความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หรือ Digital literacy ตามนิยาม ของ ก.พ. หมายถึง ตอบถูก จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 95.45 ข้อ 9 การดำเนินการของสถานศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ตอบถูก จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 95.45 ข้อ 10 เป้าหมายยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ตอบถูก จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 95.45 อยู่ในระดับสูง 1 ข้อคือข้อ 8 เป้าหมายกระทรวงศึกษาธิการ การนำคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการศึกษา ตอบถูก จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 81.82 อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 2 ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หรือ Digital literacy ตามนิยาม ของ ก.พ. ตอบถูก จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 77.27 ข้อ 3 ประโยชน์เทคโนโลยีดิจิทัล หรือ Digital literacy สำหรับข้าราชการ ตอบถูก จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73 อยู่ในระดับต่ำ 2 ข้อ คือ ข้อ 4 วัตถุประสงค์แนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลสำหรับข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ ตอบถูก จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 68.18 ข้อ 6 ความหมายเทคโนโลยีดิจิทัลทางการศึกษา ตอบถูก จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 68.18 อยู่ในระดับต่ำมาก 7 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 13 แนวทางการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย ตอบถูก จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 59.09 ข้อ 7 บทบาท ของครูต่อนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ตอบถูก จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 54.55 ข้อ 12 ลักษณะของรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government) ตอบถูก จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 45.45 ข้อ 14 ระยะเวลาการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย ตอบถูก จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 45.45 ข้อ 15 เป้าหมายการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย Global Digital Leadership ตอบถูก จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 45.45 ข้อ 11 การดำเนินการของรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government) ตอบถูก จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 40.91 ข้อ 5 คอมพิวเตอร์มีส่วนช่วยในการระบบสารสนเทศ ตอบถูก จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 31.28

1.2 ระดับทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

ในภาพรวม พบว่า แบบสอบถามตอบถูก ร้อยละ 65.76 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อ 5 การดาวน์โหลดแอปพลิเคชันต่าง ๆ บนระบบปฏิบัติการ Android ตอบถูก จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 86.36 ข้อ 15 การแชร์ไฟล์, โฟล์เดอร์ ให้กับเพื่อนร่วมงานที่อยู่ต่างจังหวัด เพื่อความรวดเร็วและปลอดภัย ตอบถูก จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 71.82 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 8 คำสั่งเรียกคืนข้อมูลในการใช้งานคอมพิวเตอร์เมื่อลบแฟ้มข้อมูลผิด ตอบถูก จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 77.27 ข้อ 10 การตั้งรหัสผ่านแบบปลอดภัยที่สุด ตอบถูก จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 77.27 ข้อ 3 เครื่องมือช่วยหาความหมาย ของคำว่า "someone love one someone love two but I love one that one is you"

ตอบถูก จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73 ข้อ 6 ลักษณะซอฟต์แวร์ประมวลคำตอบถูก จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73 ข้อ 13 การใช้ความสามารถของคอมพิวเตอร์ในการนำเสนอสื่อประสมอันได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง กราฟิก แผนภูมิ กราฟ วิดีทัศน์ ภาพเคลื่อนไหว และเสียง เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาบทเรียน ตอบถูก จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73 ข้อ อยู่ในระดับต่ำ 3 ข้อ โดยเรียง ลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 7 ข้อดีของโปรแกรมอินโฟกราฟิกส์ ตอบถูก จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 68.18 ข้อ 9 การเปลี่ยนสถานะ Facebook ให้เป็นส่วนตัว เห็น เฉพาะคนที่เราต้องการ ตอบถูก จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 68.18 ข้อ 2 ความหมาย RAM ตอบถูก จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 59.09 อยู่ในระดับต่ำมาก 5 ข้อ โดยเรียง ลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 4 โปรแกรมการจัดการกับฐานข้อมูล ตอบถูก จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 54.55 ข้อ 11 โปรแกรมการสร้างสื่อดิจิทัล ตอบถูก จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 54.55 ข้อ 12 มาตรฐานการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล ตอบถูก จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ข้อ 1 ความหมายซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ ตอบถูก จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 45.45 ข้อ 14 ข้อยกเว้นการใช้ แอปพลิเคชันประชุมทางไกล ตอบถูก จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 45.45

1.3 ระดับคุณลักษณะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ในภาพรวม พบว่า แบบสอบถามตอบถูก ร้อยละ 86.06 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อ 3 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาการศึกษา ตอบถูก จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อ 4 การทำให้ครูมีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอยู่ในระดับที่สูงขึ้น ตอบถูก จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อ 7 มารยาทในการใช้อินเทอร์เน็ต ตอบถูก จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อ 2 ความรับผิดชอบการในใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล ตอบถูก จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 95.45 ข้อ 5 การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสร้างนวัตกรรมการศึกษา ตอบถูก จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 95.45 ข้อ 6 การช่วยให้บุคลากรและนักเรียนสามารถ เข้าถึงการใช้อินเทอร์เน็ต ตอบถูก จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 95.45 ข้อ 8 การใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสม ตอบถูก จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 95.45 ข้อ 11 การดูภาพยนตร์ออนไลน์ที่ถูกต้อง ตอบถูก จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 95.45 อยู่ในระดับสูง 2 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 14 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลด้วยตนเอง ที่สะดวกและมีประสิทธิภาพ ตอบถูก จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 86.36 ข้อ 1 การแนะนำการส่งข้อมูลทางอีเมลล์ ตอบถูก จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 81.82 อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ข้อ 10 ประเภทอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ ตอบถูก จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 77.27 ข้อ 9 การกระทำเข้าข่ายของอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ ตอบถูก จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73 ข้อ 13 การกระทำที่สร้างความรำคาญให้ผู้อื่น ตอบถูก จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73 อยู่ในระดับต่ำ 1 ข้อ คือ ข้อ 15 ประโยชน์การมีความรู้ด้านกฎหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ตอบถูก จำนวน 60 คน คิดเป็น ร้อยละ 68.18 อยู่ในระดับต่ำมาก 1 ข้อ คือ ข้อ 12 การกระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ ตอบถูก จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 54.55

1.4 ปัญหาเรื่องความชำนาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

1.4.1 ปัญหาความรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัล ได้แก่ ผู้ใช้งานไม่ทราบนโยบายเกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีดิจิทัล หลักสูตรที่เรียนจบไม่เกี่ยวข้องกับด้านเทคโนโลยี จากการกระจายนโยบายสู่ระดับปฏิบัติไม่เพียงพอ แนวทางการพัฒนาแก้ไขปัญหาความรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัล ได้แก่ การศึกษาจากคู่มือ นโยบายขององค์กร ติดตามข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์ สำนักงานเขต เว็บไซต์กระทรวง เพิ่มช่องทางการสื่อสารสู่หน่วยงานปฏิบัติ

1.4.2 ปัญหาทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล การใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างสื่อการเรียนการสอน ความปลอดภัยในการใช้อินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์ การสร้างสื่อดิจิทัล เช่น ภาพยนตร์สั้น การใช้งาน Google ให้เกิดประโยชน์เต็มความสามารถ การใช้งานแอปพลิเคชันบนมือ การใช้งานการสร้างสื่อนำเสนอ ผลงาน แนวทางการพัฒนาแก้ไขปัญหาทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล ได้แก่ เรียนรู้จากด้วยตนเองทาง Internet สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดอบรมให้ผู้สนใจ พิจารณาผู้ที่สนใจที่สนใจเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่มีการเปิดอบรม เรียนรู้จากเพื่อนครูที่มีความชำนาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัลส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน

1.4.3 ปัญหาคุณลักษณะทางเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้ใช้งานอายุมาก ใกล้เกษียณใช้คอมพิวเตอร์ไม่เป็น ไม่มีคนสอนการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล บุคลากรขาดแรงจูงใจศึกษาเทคโนโลยีใหม่ๆ ไม่ได้เรียนจบทางด้านคอมพิวเตอร์มาทำให้เรียนรู้ช้า หน่วยงานขาดผู้มีความรู้เฉพาะทางทำให้ขาดคนปรึกษา ขาดความรู้เรื่องกฎหมาย ผู้ปฏิบัติงานไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล แนวทางการพัฒนาแก้ไขปัญหาคคุณลักษณะทางเทคโนโลยีดิจิทัล ได้แก่ การเพิ่มแรงจูงใจ/ความท้าทาย/รางวัล แนะนำหลักสูตรการอบรม/การอบรมออนไลน์ แนะนำผู้มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น นักวิชาการคอมพิวเตอร์ ของหน่วยงาน สร้างสื่อเพื่อการเรียนรู้สำหรับผู้ต้องการพัฒนาตนเอง

2. แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 3 ขั้นตอน 1) การประเมินตนเองโดยการทำแบบทดสอบประเมินระดับสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัล 2) วางแผนการพัฒนาตนเอง โดยระบุความต้องการและเป้าหมายของการพัฒนา (Development needs) พร้อมทั้งกำหนดวิธีการหรือแนวทางการพัฒนาทักษะ 3) การพัฒนาทักษะตนเองให้สอดคล้องกับ (Individual Development Plan) ที่จัดทำขึ้น โดยการอบรมผ่านหลักสูตร E-Learning หรือเรียนรู้ จากสื่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ เช่น E-book, Youtube เมื่อเรียนรู้แล้วนำมาฝึกใช้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง หรือเรียนรู้จากเพื่อนร่วมงาน

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ระดับสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับสูง เมื่อแยกเป็นรายได้พบว่า ระดับความรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัลอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ระดับคุณลักษณะทางเทคโนโลยีดิจิทัล อยู่ในระดับสูงมาก ผู้วิจัยขออภิปรายรายด้านดังต่อไปนี้

ระดับความรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 65.65 คะแนน จากสรุปผลดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของรัฐกร กลิ่นนุบล (2551) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบลในภาคกลาง พบว่าการบริหารจัดการที่ดีทำให้หน่วยงานประสบผลสำเร็จในการทำงาน

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะสาเหตุเกิดจากผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้แปลงนโยบายจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่การปฏิบัติ จึงมีความรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งเป็นความรู้เกี่ยวกับนโยบายทางราชการทุกคน แต่เนื่องจากเป็นหน่วยงานทางด้านการศึกษาในระดับประถม ประกอบกับมีนโยบายมากมายที่ต้องแปลงลงสู่การปฏิบัติ จึงให้ความสำคัญกับนโยบายด้านการศึกษาเป็นลำดับแรก คือ นักเรียนอ่านออกเขียนได้เป็นสำคัญ จึงต้องมีการบริหารจัดการที่ดีในการนำนโยบายมาสู่การปฏิบัติงานที่เหมาะสม

ระดับทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 65.76 คะแนน จากสรุปผลดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วาสนา สีลาภเกื้อ (2555) เรื่อง สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นของบุคลากรสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า อายุของบุคลากรที่แตกต่างกันมีระดับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลแตกต่างกัน ส่วนใหญ่บุคลากรที่มีอายุน้อยมีความชำนาญการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมากกว่าบุคลากรที่มีอายุมาก

ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะสาเหตุเกิดจาก ผู้บริหารสถานศึกษารุ่นใหม่จะมีทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัลสูงกว่า ผู้บริหารสถานศึกษารุ่นเก่าที่มีอายุมากกว่า 50 ปี ขึ้นไป เนื่องจากพื้นฐานการศึกษาในผู้ที่จบการศึกษาช่วงหลังๆ ได้ศึกษาวิชาพื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัลมากขึ้น

ระดับคุณลักษณะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 อยู่ในระดับสูงมากโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 86.06 คะแนน จากสรุปผลดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มัทนี บุญประเสริฐ (2557) เรื่องวัฒนธรรมขององค์กร พฤติกรรม และคุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงาน พบว่า มีวัฒนธรรมองค์กร พฤติกรรม และคุณภาพชีวิตทำให้พนักงานทำงานและประสบความสำเร็จในชีวิตได้ และทำให้การทำงานในองค์กรต่างๆสำเร็จไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยจึงเห็นว่า เป็นเช่นนี้ก็เพราะสาเหตุเกิดจาก เนื่องจากลักษณะของคนไทย วัฒนธรรมองค์กร ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับคุณลักษณะที่สูงมาก คือมีความเอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้อื่นปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นหรือตนเองมีระดับสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่สูงขึ้นและด้วยความมีอายุ มีวุฒิภาวะการเป็นผู้นำทำให้รู้จักกาลเทศะรู้จักมารยาทในการใช้งานสื่อทางเทคโนโลยีดิจิทัล

ปัญหาเรื่องความชำนาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ปัญหาความรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัลความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องของการเข้าถึงนโยบาย คือไม่ทราบว่ามึนโยบายทางเทคโนโลยีดิจิทัลในเรื่องใด จากสรุปผลดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของพีรณัฐ ทรงจักรแก้ว (2537) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการสื่อสารของผู้บังคับบัญชาที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการทำงาน ศึกษากรณี : ธนาคารเอเชีย จำกัด มหาชน พบว่า ช่องทางการรับข่าวสารขององค์กรที่น่าเชื่อถือมากที่สุดคือ หนังสือเวียน คำสั่ง บันทึก และจดหมายเวียนที่เป็นลายลักษณ์อักษร และสามารถอ้างอิงได้ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะสาเหตุเกิดจาก การที่หน่วยงานระดับนโยบายมีช่องทางการสื่อสารกับผู้ที่ต้องนำนโยบายไปปฏิบัติน้อย ไม่มีการทบทวนความเข้าใจ

ปัญหาทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัลความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องผู้ใช้งานขาดทักษะในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล จากสรุปผลดังกล่าวจากสรุปผลดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของนางสาวอมรรรัตน์ จินดา (2558) ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า การขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และทักษะ ด้านการจัดการ การใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญ ในความไม่ประสบความสำเร็จของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลผู้วิจัยจึงเห็นว่าที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะสาเหตุเกิดจากผู้ใช้งานขาดความชำนาญเนื่องจากไม่ได้ใช้งานจริง อันเนื่องมาจากไม่มีอุปกรณ์ให้ใช้งานอย่างเหมาะสม ประกอบกับผู้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลไม่ได้เรียนจบทางด้านนี้โดยตรง

ปัญหาคุณลักษณะทางเทคโนโลยีดิจิทัล จากความคิดเห็นของผู้ที่ให้ข้อมูลพบว่าใหญ่ผู้ใช้งานมีปัญหาในเรื่องแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล จากสรุปผลดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุภารัตน์ เสี่ยงมชื่น(2558) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีการฝึกอบรมผ่านเว็บของพนักงานธนาคารแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยี

ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะสาเหตุเกิดจาก คนรุ่นเก่ามีแรงจูงใจน้อยในการพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เนื่องจากอายุมีส่วนในการรับรู้และการสร้างแรงจูงใจ คนรุ่นเก่า อายุใกล้เกษียณราชการ กลัวที่จะใช้เทคโนโลยี กลัวทำอุปกรณ์ชำรุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลของครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วย
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลผู้อำนวยการสถานศึกษาโดยแบ่งตามขนาดของโรงเรียน เช่น โรงเรียนขนาดปกติ และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
3. ควรศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัลผู้อำนวยการสถานศึกษา ระหว่างพื้นที่เขตการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

สุวิทย์ เมษินทรีย์, รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี. บรรยายเรื่อง “Thailand 4.0 กับอนาคตประเทศไทย”.

ณ โรงแรมรามาร์คเดนส์, 3 มิถุนายน 2560

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน(2561). ทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล ตาม (ว6/2561) สืบค้นเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2563 จาก

https://www.ocsc.go.th/digital_skills2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 .(2563). วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์

สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2563 จาก [http://www.lopburi2.go.th/lbr2/index.php/2016-03-24-](http://www.lopburi2.go.th/lbr2/index.php/2016-03-24-09-23-08)

09-23-08